

Methodologische vernieuwingen

Een van de punten die werden besproken tijdens het laatste dialoogbezoek van Eurostat aan België, in juni 2018, had betrekking op het onderzoek van de classificatie van de spoorwegbedrijven (exploitatie en infrastructuur). Ter voorbereiding op die vergadering wenste Eurostat documenten te ontvangen zoals de jaarrekeningen en de resultaten van de 50 %-test¹ voor Infrabel en de NMBS.

Het resultaat van die test, dat door Infrabel en de NMBS wordt berekend op basis van aanwijzingen van het INR en dat in juni aan Eurostat werd meegedeeld, is weergegeven in de onderstaande tabel.

	2014	2015	2016	2017
Infrabel	51,0	50,0	49,3	51,1
NMBS	55,5	54,3	52,0	57,9

Het resultaat van de test is voor Infrabel gelijk aan 50 % in 2015 en minder dan 50 % in 2016. Voor de NMBS ligt het resultaat van de test boven 50 % tijdens de vier beschouwde jaren.

Na het overlegbezoek heeft Eurostat aan het INR dertig actiepunten meegedeeld, waarvan er acht betrekking hadden op de sectorclassificatie van Infrabel en de NMBS. Om de nodige informatie te kunnen verzamelen, werden de acht actiepunten aan Infrabel en de NMBS doorgegeven. Vervolgens werden werkvergaderingen belegd, waarop oplossingen werden gevonden voor de actiepunten.

Rekening houdend met de opmerkingen van Eurostat over de berekening van de 50 %-test voor beide vennootschappen, werd de berekening verfijnd, waardoor het resultaat afnam omdat enkele in de overige bedrijfsopbrengsten vervatte rubrieken aan de verkopen werden onttrokken, terwijl bepaalde productiekosten opwaarts werden herzien, met name het verbruik van vaste activa.

Het resultaat van de nieuwe test, dat door Infrabel en de NMBS wordt berekend op basis van aanwijzingen van het INR, is weergegeven in de onderstaande tabel.

	2014	2015	2016	2017
Infrabel	49,5	47,8	48,2	49,4
NMBS	52,5	51,4	48,6	57,0

Hieruit blijkt dat de marktontvangsten van Infrabel, die hoofdzakelijk bestaan uit de door de NMBS betaalde infrastructuurbijdrage, minder dan 50 % van de kosten van het bedrijf dekken.

¹ Het kwantitatieve criterium, ook 'markt-/niet-markttoets', 'market test' of '50 %-test' genoemd, is gebaseerd op de verhouding tussen de verkoop en de productiekosten. Om als een markteenheid te worden beschouwd, moet een eenheid, gedurende een aaneengesloten periode van meerdere jaren (doorgaans minimaal drie), ten minste 50 % van haar productiekosten door verkoop dekken. Onder 'verkoop' worden de ontvangsten uit de geproduceerde goederen en diensten verstaan, waarvan de subsidies worden afgetrokken, behalve indien deze rechtstreeks samenhangen met het volume of de waarde van de productie en worden toegekend aan alle producenten op de markt. De productiekosten zijn de som van het intermediair verbruik, de beloning van werknemers, het verbruik van vaste activa (geraamd tegen de vervangingskosten), de niet-productgebonden belastingen op productie en de nettorentelasten. Productie voor eigen gebruik wordt in deze context niet als verkoop beschouwd.

Nieuw feit

Bovendien heeft het INR opgemerkt dat de voorlopige regels die als beheersovereenkomst tussen Infrabel en de NMBS gelden, werden gewijzigd bij een KB van 25 december 2016:

Vanaf 2017 zal de exploitatiedotatie van de NMBS elk jaar worden verhoogd met 95 % van het positieve verschil of worden verminderd met 95 % van de absolute waarde van het negatieve verschil tussen de hierboven voorziene infrastructuurvergoeding en de infrastructuurvergoeding die effectief werd betaald uit hoofde van de openbare dienstverlening van binnenlands reizigersvervoer.

Vanaf 2017 zal de exploitatiedotatie van Infrabel elk jaar worden verhoogd met 95 % van het positieve verschil of worden verminderd met 95 % van de absolute waarde van het negatieve verschil tussen de hierboven voorziene infrastructuurvergoeding en de infrastructuurvergoeding die effectief werd ontvangen uit hoofde van de openbare dienstverlening van binnenlands reizigersvervoer.

Deze eventuele correcties zullen gerealiseerd worden in de loop van het jaar volgend op het betrokken boekjaar, na de publicatie van de rekeningen en de jaarrapporten van de ondernemingen en in de mate dat de saldo's van de nog te storten toelagen dit toelaten. Bij gebrek hieraan, zullen de correcties gerealiseerd worden in het volgende jaar.

Hieruit blijkt dat de bepaling van de door de NMBS aan Infrabel betaalde infrastructuurbijdrage, een element dat tot de definitie van de verkopen van Infrabel behoort, vanaf 2017 gekoppeld is aan een drempel, waarbij de bijdrage schommelt tussen een onder- en een bovengrens. Die wijziging houdt in dat de kenmerken van de infrastructuurbijdrage waardoor ze als een verkoop kon worden beschouwd, verdwijnen met als gevolg dat het resultaat van de 50 %-test van Infrabel dan (ruimschoots) lager wordt dan 50 %.

Opname van Infrabel

Het INR heeft besloten Infrabel vanaf 2014 op te nemen in de overheidssector.

De impact van de herindeling van Infrabel op het financieringssaldo is zeer gering, lager dan 0,03 % bbp, terwijl die invloed op de geconsolideerde brutoschuld ongeveer 0,5 tot 0,6 % bbp belooft.

Om de eventuele nadelen van de herindeling van Infrabel voor de gebruikers van de gegevens van de nationale rekeningen te beperken, werd besloten dat de wijzigingen dit jaar nog niet worden aangebracht in de verschillende reeksen van de ontvangsten en de uitgaven van de niet-financiële rekeningen van de overheid, maar wel volledig, netto, worden opgenomen in de uitgaven uit hoofde van de overige kapitaaloverdrachten aan niet-financiële vennootschappen. Op die manier is het financieringssaldo van de overheid zo correct mogelijk, en worden de grote aggregaten van de economie (bbp, beloning van werknemers, enz.) er niet door beïnvloed. Voorts wordt beklemtoond dat alle desbetreffende registraties in verband met de overheidsschuld werden opgenomen in de financiële rekeningen van de overheid, terwijl die met betrekking tot de financiële activa slechts gedeeltelijk werden uitgevoerd. Alle correcties die samenhangen met de herindeling van Infrabel, zullen op coherente wijze in de financiële en niet-financiële nationale rekeningen worden aangebracht bij de eerstvolgende occasionele herziening, die volgens de huidige planning in oktober 2019 zal worden gepubliceerd.